

**De dijkdoorbraak bij
Ouderkerk (Z-H)
1953**

Uit de
dagboek aantekeningen
van Johan van Veen
(met transcriptie)

1 Febr '53. Om 8^u radio meewas. 't Lefwaggenwag. Het
beloffingus driekt terugkeren. Oudebeek 254 mel
een gewaagde instrument dat. De Vries (H1D) opgebeld. He
mit n. Oudebeek. Waar op zondag antipool te vinden?
D. Vries: "Zou je wel gaan? Ik zijn geen auto's. Blijf thuis aan
de telefoon". He: "Nee, blijf jij maar aan de telefoon".
D. Vries: "Neem dan fansen (proff) mee". V. Ogen, kapt
de opblansing en vingeren / via kytstien (bureauschijf)
schreef. Om 10^u bij Oudebeek over een waan
benkadyde dylein in pille stoum en vingeren fansen won
telkens weeron. Gewaagde plaats uitstoppen
en v Ogen alleen en over in auto. Bij Souderske
boerenzoorn, student in belft: "Het, mijn v. V. Ik heb
nog niet verleden. Bouding den leing pkeanden voor
fact. Studie in belft en seep dat dit de slechtste
dyle van 8 land was die op doorbake stond. Nu
is al 20 ver!". Bivven kant dyle awal verticaal.
In Oudebeek en Waterloo. Water uit de rivier getild
don stoum. Boeren met handen in de zak. He:
"Wie is hier de boers? Wie heeft de leiding?" Ruste

van Baas de meelfabri. die het wraanloop spook
naby was: we ~~hadden~~ zijn alleenmaal de Baas,
de dyle moet chikt. te wat stelt men von? En
Abouderophalen. En bontje op bloupen haak me
te 1 pricht en schudde vele malen het hoofd
het luidt niet meer jong, het luidt niet meer
"Iemand: En zonder vliegen in meuten. He. We meuten
glim hebben. die heek kan alswouds onver
(Oogen-zei accoord). Waar lief? Alles kapot.
He teezing leest auto naar spiekenwenhoek en
de vrien opgebeld bij politie. En bewaardje te
telefoon. He: heen is 2 vliegen sturen om - jat
te laten zinken? Perplexheid. Heen is 2 vliegen
voor dynamiet? Nog groter angst voor donheid
die ik voorstelde. Schrik bij brak de lijn af.
Verdriet ik mit Oudekerk ging was een
keriek jongmans op een fiets bij mij gekomen:
"Nog ik voor te wat vliegen zien te halen?
Antw. Alleen haas! Bij de kerkomst omstree
11½ u waren er 2 vliegen voor 18 jat. Het

bi anders warden en jater - gebrand. de vopjes
helpen niet tege stroom, maar 1/2 water was nu
goed aan 1/2 lakken. 3 1/2 laagwater verwaelt
te overhaant (Ondebuk dorp) wierp betonnen
overstening op de kruin van het oud bleid dykje
dat de weelaat vunde. Kruin ± 2 m +.

Ik liet de betonnen steegjes aanraken. Het succes
bevonden ook wij nu voortuit. Het was 45 m.
de boeien: Rytrees, ik hoor ik wilt het hekje
laten spraken. Rytrees, ik neem onze stogje
weg, nu kunnen we niet meer op de dyk komen.
Ik: Wat willen jullie liever, versnipen of de stogje
laagt. Ik droegen af.

Zandlakken! - dit is Baas? Vroeg ik. Na 5 min
een jage was, kennelijk was mijn vraag veel
doorgespeet. "Ik ben Baasji, ik heb Zandlakken
thuis" "Ja ze gaan halen en vullen. Het is
aan vachtant? Ja. Binnen 1/2 uur kwamen de
kragen. Ik heb nu ook een beetje aan
wegen met Zandlakken. Nu, omstreeks 10

Zeerat 10 m dam op het kruintje, de
overkant ook 10 m, maar hoer. de lende v.
scheurend wegschurende steen. - Reer seuti-
keine hulp. Hebpalen & beton anguleloot.
Sddaten en jage boer welter best. Laelto
fat hepende, tyd drong. Jansen was in
7 de jagezwaart en te me dat en kotholopans
lagen. katen helen, wat onredeligen) kuni
nde dylte. Rol stroomd gedeeltelyk weg.
He: dekkleden, dekkleden? (Josten: vj is mist.
De 3^e voor overkant over de landdabben en
Steyje. h was daar een brandpunt met man.
He: He julle dekkleden, de daen licht de
ouderlyk hepot. Javel, myn heer! He. He
kan de jone helen. Antw. "He meen, alle
orden van myn dichte delf". He: Waar is
die. Boer! Toe jone blesen. He meen le
aan namer. Vubocan nam 2 week over.
He ben gestand on te af te loren".
On 2^e hoerde boer en jine 2 water over
de dylte stromen. Het water behoude
den weg 5 uur te stijgen!
On: 6^e weer thuis. Marin by met

Transcriptie van het dagboek (transcriptie door Willem van der Ham)

1 Febr '53. Om 8 u radionieuws: 't Leger opgeroepen. Alle verlofgangers direkt teruggeroepen. Ouderkerk a/d IJssel een gevaarlijk instromend gat. De Vries (HID) opgebeld. Ik wil n. Ouderkerk. Waar op Zondag autopool te vinden? De Vries: "Zou je wel gaan? Er zijn geen auto's. Blijf thuis aan de telefoon": Ik: "Nee, blijf jij maar aan de telefoon:" De Vries: "Neem dan Jansen (prof) mee': V.Oyen (kapt. der opblazingen en mijnen) via Zijlstra (bureelchef) gekregen. Om 10u bij Ouderkerk over zeer zwaar beschadigde dijken in felle storm en regen. Jansen wou telkens weerom. Gevaarlijkste plaatsen uitstappen en V. Oyen alleen er over in auto. Bij Goudarak boerenzoon, student in Delft: "Hé, ingenieur vV, U hebt nog net verleden Donderdag een lezing gehouden voor Pract. Studie in Delft en gezegd dat dit de slechtste dijk van 't land was die op doorbreken stond. Nu is 't al zo ver!" Binnenkant dijk overal verticaal. In Ouderkerk een waterval. Water uit de rivier getild door storm. Boeren met handen in de zak. Hé, Wie is hier baas? Wie heeft de leiding? Antw. van Baas der meelfabriek die het wanhoopspeil nabij was: We zijn allemaal de Baas, "de dijk moet dicht". Ik: "wat stelt men voor': Een schouderophalen. Een boertje op klompen keek me in 't gezicht en schudde vele malen het hoofd. "Het lukt niet meer, jong, het lukt niet meer." Iemand: "Er zouden schepen in moeten. Ik: We moeten puin hebben, die kerk kan desnoods omver. (v Oyen zei accoord). Waar telef? Alles kapot. Ik terug met auto naar Spreeuwenhoek en De Vries opgebeld bij politie. Zeer bezwaarlijk te telefoneren. Ik: kun je 2 schepen

sturen om in gat te laten zinken? Perplexheid. Kun je zorgen voor dynamiet? Nog groter angst voor domheid die ik voorstelde. Gelukkig breekt de lijn af. Voordat ik uit Ouderkerk ging was er een kwiek jongmens op een fiets bij mij gekomen: Mag ik voor u wat schepen zien te halen? Antw: Als een haas! Bij terugkomst omstreeks 11½ u waren er 2 schepen voor 't gat. Met branders er gaten ingebrand. De schepen hielpen niet tegen stroom maar 't water was nu goed aan 't zakken. 3½ u laagwater verwacht. De overkant (Ouderkerk dorp) wierp betonnen oeverstenen op de kruin van het oude kleidijkje dat de overlaat vormde. Kruin plusminus 2 m. Ik liet de betonnen stoepjes aanrukken. Met succes bouwden ook wij nu vooruit. Gat was 4.5 m. De boeren: "Mijnheer, ik hoor u wilt het kerkje laten springen. Mijnheer u neemt onze stoepjes weg. Zo kunnen we niet meer op de dijk komen." Ik: "Wat willen jullie liever? Verzuipen of je stoepje kwijt." Ze dropen af.

Zandzakken! Waar is Baas? Vroeg ik. Na 5 min een jongeman. Kennelijk was mijn vraag snel doorgegeven. "Ik ben Baas jr, ik heb zandzakken thuis." "Ga ze gauw halen en vullen. Heb je een vrachtauto? Ga." Binnen ½ uur kwam de wagen. Intussen ook een militaire wagen met zandzakken. Nu omstreeks 1 u zowat 10 m dam op het kruintje. De overkant ook 10 m, maar zwaar lekkend en schurend wegzakkende steen.

Meer militaire hulp. Heb palen van beton aangelegd. Soldaten en jonge boeren werkten best. Laatste gat haperde, tijd drong. Jansen was in 't kerkje geweest en zei me dat er kokoslopers lagen. Laten halen voor verdediging kruin oude dijkje. Rol stroomde gedeeltelijk weg. Hé, Dekkleden, dekkleden? Boeren: zijn om 3u naar overkant over de

zandzakken en stoepjes. Er was daar een brandspuit met man. Ik: "Heb jullie dekkleden, de dam lekt de oude dijk kapot". "Jawel, mijnheer!" Ik: "Ga hem dan gauw halen." Antw: "Ik neem alleen orders van mijn direkte chef." Ik: "Waar is die. Daar!" Toen gauw klaar. Ik moe. Een aannemer Verhoeven nam 't werk over: "Ik ben gestuurd om U af te lossen."

Om ½ 2 hoorde boerengezin 't water over de dijk stromen. Het water behoorde toen nog 5 uur te stijgen! Om 6 uur weer thuis. Maris blij met resultaat.